

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN FAKÜLTESİ
Biyoloji Bölümü

TOPLUMSAL DUYARLILIK VE KATKI PROJELERİ
SONUÇ RAPORU

Akdeniz Üniversitesi'nde Kampüs Ağaçlarının Dilinden Doğa Farkındalığı

“Ağaçlar da konuşur, duyan yaşatır..”

Proje No: AÜ-FF-BB-2026-P1

Proje Danışmanı: Prof. Dr. Candan AYKURT

Grup Üyeleri

Aysel Rabia ÇAKIR
Esra ÖZTÜRK
Eylem Berfin ARTUĞ
Güzide DURAN
İlayda KOCABIYIK
Merva YILMAZ
Merve GÖKAY
Muhammed KOÇAK

Haziran 2026
Antalya

PROJENİN ÖZETİ:

Bu proje, Akdeniz Üniversitesi kampüsünde bulunan bazı ağaç türlerine dikkat çekmek, öğrencilerde ve kampüs kullanıcılarında doğa farkındalığı oluşturmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Kampüs içerisinde yer alan ağaçlar çoğu zaman yalnızca gölge sağlayan veya peyzajı güzelleştiren canlılar olarak görülmektedir. Ancak her ağacın ekosistem içinde önemli bir görevi, kendine özgü biyolojik özellikleri ve çevreye sağladığı katkılar bulunmaktadır. Bu düşünceden hareketle proje kapsamında belirlenen ağaçlar, el emeğiyle hazırlanan motiflerle süslenmiş ve yanlarına bilgilendirici tabelalar yerleştirilmiştir. Çalışmada hem sanatsal hem de bilimsel bir yaklaşım benimsenmiştir. Hazırlanan el işi motifler ağaçlara zarar vermeyecek şekilde uygulanmış, böylece çevreye duyarlı bir yöntem tercih edilmiştir.

Bu sayede öğrencilerin her gün yanından geçtiği ağaçlara daha dikkatli bakması, onları yalnızca fiziksel bir unsur olarak değil, ekosistemin canlı ve değerli bir parçası olarak görmesi hedeflenmiştir. Proje sonunda, ağaçların bulunduğu alanlarda görsel farkındalık oluşturulmuş, kampüs kullanıcılarının ilgisi çekilmiş ve doğaya yönelik duyarlılığı artırmaya yönelik somut bir çalışma ortaya konulmuştur. Grup üyeleri arasında iş bölümü, birlikte üretme, sorumluluk alma ve dayanışma becerileri gelişmiştir.

1. PROJENİN KONUSU:

Kentsel ve kampüs ortamlarında bireylerin yeşil alanlardaki canlılarla kurdukları ilişki büyük ölçüde yüzeysel kalmaktadır. Ağaçlar her ne kadar görsel peyzajın ayrılmaz bir parçasını oluştursa da ekolojik işlevleri, tür özellikleri ve biyoçeşitlilik açısından taşıdıkları değer çoğunlukla fark edilmemektedir. Bu durum, bilgi eksikliğinden çok algısal bir körleşmeden yani alışkanlık kaynaklı dikkatsizlikten kaynaklanmaktadır. Dikkat ekonomisi çerçevesinde değerlendirildiğinde, sıradan görünümümlü doğal unsurlar birey için anlamlı bir uyaran olmaktan çıkmakta ve arka plana gerilemektedir. Bu gözlemden hareketle geliştirilen proje, Akdeniz Üniversitesi Kampüsü'nde seçilen ağaç türlerinin hem görsel hem de bilimsel açıdan ön plana çıkarılmasını hedeflemiştir. Projenin temel aracı olarak seçilen örgü sanatı düşük maliyetli, çevre dostu ve dikkat çekici bir uygulama yöntemi olarak tercih edilmiştir. Bu yaklaşımın, bireylerde doğaya karşı duygusal bir bağ kurulmasına zemin hazırlayacağı ve bu bağın uzun vadede çevre koruma davranışlarını güçlendireceği öngörülmüştür.

Projenin başlıca amaçları şu şekilde sıralanabilir: • Kampüste bulunan ağaç türlerini görsel müdahaleler aracılığıyla bireylerin algı alanına taşımak ve tür bilgisi kazandırmak. • Bilimsel içerikli tabelalar aracılığıyla ekolojik kavramları (azot fiksasyonu, erozyon kontrolü, stres toleransı) kamusal alanda görünür kılmak. • El emeği ve kolektif üretim yoluyla öğrenciler arasında dayanışma ve gönüllülük kültürünü

teşvik etmek. • Deneyimsel öğrenme yöntemiyle çevre bilincinin teorik bağlamın dışına çıkarılarak gündelik yaşamın içine yerleştirilmesine katkı sağlamak.

Bu proje kapsamında incelenen üç ağaç türü de peyzaj amaçlı ülkemizde kullanılan türler arasındadır. Her tür için hazırlanan tabelalara ait görseller aşağıda sunulmuştur.

Gleditsia triacanthos L.

(Gilediçya)

TAKSONOMİK SINIFLANDIRMA

- Alem (Kingdom)
Plantae
(Bitkiler)
- Şube (Division)
Tracheophyta
(İletim demetli bitkiler)
- Klad (Clade)
Angiospermae
(Kapalı tohumlular)
- Klad (Clade)
Eudicots
(İki çenekliler)
- Takım (Order)
Fabales
- Familiya (Family)
Fabaceae
(Baklagiller)
- Cins (Genus)
Gleditsia L.
(Gilediçya)

DOĞAL YAYILIŞ ALANI

Amerika Birleşik Devletleri'nin iç batı ve doğu kesimlerinden Meksika'ya kadar uzanır.

BİYOM: Ilıman biyom (temperate)

EKOLOJİK ÖZELLİKLER

N fiksasyonu ile toprak verimliliğini artırır.

Sıcak ve soğuğa karşı toleranslıdır.

TÜRKİYE'DE DURUMU

İstilacı yabancı bir türdür. Genellikle peyzaj amaçlı veya çit bitkisi olarak tercih edilir. Tüm illerimizde rastlanabilir.

"Ağaçlar da konuşur; duyan yaşatır"

Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri
(Biyoloji Bölümü)

Dalbergia sissoo

Roxb. ex DC.

(Gül ağacı, Pelesenk ağacı)

TAKSONOMİK SINIFLANDIRMA

- Alem (Kingdom)
Plantae
(Bitkiler)
- Şube (Division)
Tracheophyta
(İletim demetli bitkiler)
- Klad (Clade)
Angiospermae
(Kapalı tohumlular)
- Klad (Clade)
Eudicots
(İki çenekliler)
- Takım (Order)
Fabales
- Familiya (Family)
Fabaceae
(Baklagiller)
- Cins (Genus)
Dalbergia

DOĞAL YAYILIŞ ALANI

Güneybatı Asya'dan (İran, Afganistan) başlayarak Himalaya etekleri boyunca Hint Alt kıtası ve Myanmar'a kadar uzanır.

BİYOM: Mevsimsel kurak tropikal

EKOLOJİK ÖZELLİKLER

Azot bağlayıcı
Toprak verimliliğini artırır.

Kuraklığa dayanıklı
Su stresi koşullarına toleranslıdır.

Tuz toleransı yüksek
Tuzlu toprak koşullarına uyum sağlar.

TÜRKİYE'DE DURUMU

Doğal değildir. Park ve bahçelerde peyzaj amaçlı kullanılmaktadır.

"Ağaçlar da konuşur; duyan yaşatır"

Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri
(Biyoloji Bölümü)

Casuarina equisetifolia L.

(Demir ağacı)

TAKSONOMİK SINIFLANDIRMA

- Alem (Kingdom)**
Plantae
(Bitkiler)
- Şube (Division)**
Tracheophyta
(İletim demetli bitkiler)
- Klad (Clade)**
Angiospermae
(Kapalı tohumlular)
- Klad (Clade)**
Eudicots
(İki çenekliler)
- Takım (Order)**
Fagales
- Familiya (Family)**
Casuarinaceae
(Demirağacıgiller)
- Cins (Genus)**
Casuarina L.
(Demirağacı)

DOĞAL YAYILIŞ ALANI

Hindistan'dan Batı Pasifik'e kadar uzanır.

BIYOM: Nemli tropikal biyom.

EKOLOJİK ÖZELLİKLER

- Toprak verimliliğini artırır.**
Azot fiksasyonu ve organik madde birikimi ile toprak sağlığını destekler.
- Yüksek stres toleransı**
Kuraklığa, tuzluluğa ve zorlu çevre koşullarına dayanıklıdır.
- Erozyon kontrolü**
Kıyı ekosistemlerinde rüzgâr kırıcı ve kumul stabilizasyonunda etkilidir.

TÜRKİYE'DE DURUMU

Doğallaşmıştır. Yol kenarı ağaçlandırmalarında, ayrıca park ve bahçelerde peyzaj amaçlı kullanılır.

"Ağaçlar da konuşur; duyan yaşatır"
Toplumsal Duyarlılık ve Katkı Projeleri
(Biyoloji Bölümü)

2. PROJENİN AMAÇLARI / HEDEFLERİ:

1. Akdeniz Üniversitesi Kampüsü yer alan ağaçları el örgüleri ve tabelalar aracılığıyla toplumsal mesajların taşıyıcısı haline getirerek, bireylerde farkındalık ve merak uyandırmak.

2. Doğa ile toplumsal sorumluluk arasındaki bağı görünür kılarak çevre bilinci ve toplumsal duyarlılığı birlikte ele alan bir yaklaşım geliştirmek.

3. El emeği ve kolektif üretim yoluyla dayanışma, gönüllülük ve birlikte üretme kültürünü teşvik etmek.

4. QR kodlar aracılığıyla bireyleri pasif izleyici konumundan çıkarıp bilgilendirici ve düşündürücü içeriklerle aktif katılıma yönlendirmek.

5. Sanat, çevre ve toplumsal duyarlılığı bir araya getiren yaratıcı ve sürdürülebilir bir farkındalık modeli oluşturarak benzer projelere örnek olmak.

3. PROJENİN HEDEF KİTLESİ:

Akdeniz Üniversitesi öğrencileri, personeli ve kampüs ziyaretçileri.

4. PROJEYİ DESTEKLEYEN KURULUŞLAR:

- Akdeniz Üniversitesi
- Akdeniz Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü

5. PROJE PERSONELİ:

Proje Danışmanları: Prof. Dr. Candan AYKURT

Proje Sözcüsü: Güzide DEMİRHAN

Proje Grubu Üyeleri: İlayda KOCABIYIK
Aysel Rabia ÇAKIR
Eylem Berfin ARTUĞ
Merva YILMAZ
Merve GÖKAY
Muhammed KOÇAK
Esra ÖZTÜRK

Proje Gönüllüleri: Yok

6. PROJENİN İŞLEYİŞİ:

Proje Akdeniz Üniversitesi Kampüsü sınırları içinde gerçekleştirilmiş ve proje üyeleri tarafından planlanan iş paketlerinin hayata geçirilmesiyle sürdürülmüştür.

7. PROJENİN SÜRESİ:

Bu çalışma 2025-2026 Akademik Yılı, Bahar Dönemi içerisinde 8 Haftada tamamlanmıştır.

8. PROJENİN ETKİNLİKLERİ:

Motiflerin oluşturulması: Uygun renklerde motiflerin örülmesi/ördürülmesi.

Giydirme Etkinliği (Lansman): Motiflerin ağaçlara "zarar vermeden" gövde üzerine monte edilmesi. Katılımcılara projenin manifestosunun anlatılması.

Tabela bilgilerinin hazırlanması ve tabelaların basımı.

Fotoğraf Etkileşimi: Görsel şölen yaratarak insanları fotoğraf çekmeye teşvik etmek ve sosyal medya üzerinden toplumsal bir farkındalık yaratmak.

9. PROJENİN MALİYETİ:

Örgü için gerekli iplerin alınmıştır; hizmet alımı yoluyla bir ağaç giydirilmiştir; tabela için çıktılar alınmış; ayrıca montaj için raptiye ve çeşitli ipler temin edilmiştir. Proje danışmanı ve grup üyeleri bütçeyi karşılamıştır.

10. PROJEDEN BEKLENEN SONUÇLAR, KATKILAR:

Uygulama öncesinde kampüs içerisindeki ağaçların önünde durarak inceleme yapan birey sayısının oldukça sınırlı olduğu gözlemlenirken, örgü giydirme uygulaması sonrasında bu davranışta belirgin bir artış meydana gelmiştir. Görsel dikkat çekiciliğinin artmasıyla birlikte bireylerin ağaçların yanında daha uzun süre vakit geçirdiği, ağaçları yakından incelediği ve bilgilendirici tabelaları okuma eğiliminin yükseldiği tespit edilmiştir. Özellikle *Dalbergia sissoo* türünün bulunduğu alan, fakülte bahçesindeki banklara yakın konumu nedeniyle en yoğun etkileşimin gerçekleştiği bölge olmuştur.

Gözlemler, bireylerin yalnızca görsel olarak dikkatlerinin çekilmekle kalmadığını, aynı zamanda bilişsel düzeyde de sürece dahil olduklarını ortaya koymaktadır. Katılımcıların önemli bir kısmının tabelaları dikkatle incelediği ve azot fiksasyonu, erozyon kontrolü, stres toleransı gibi ekolojik kavramlara yönelik merak geliştirdiği gözlemlenmiştir. Bu durum, projenin temel hedeflerinden biri olan farkındalık oluşturma sürecinin etkili olduğunu göstermekte ve görsel dikkat ile başlayan sürecin merak, okuma ve öğrenme basamaklarıyla devam eden işlevsel bir öğrenme zincirine dönüştüğünü desteklemektedir.

Projenin etkisi saha ile sınırlı kalmamış, dijital ortamlara da yansımıştır. Uygulama gününden sonra kaydedilen görüntülerin sosyal medyada paylaşılmasıyla birlikte proje daha geniş bir kitleye ulaşmış ve özellikle Instagram üzerinden ilgi görmeye başlamıştır. Kampüs kullanıcılarından alınan geri bildirimler genel olarak olumlu yönde olup, benzer uygulamaların kampüs genelindeki diğer ağaç türlerine de yaygınlaştırılması yönünde bir talep olduğu gözlemlenmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde, proje; görsel müdahale yoluyla bireylerin dikkatini çekmeyi başarmış, bu dikkati bilişsel farkındalığa dönüştürmüştü ve hem fiziksel hem de dijital ortamda etki yaratarak amacına ulaşmıştır.

11. PROJENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ:

Projenin sürdürülebilirliği; ekonomik, akademik, çevresel ve toplumsal boyutlar göz önünde bulundurularak değerlendirilmiştir.

Ekonomik açıdan proje, düşük maliyetli ve uzun vadede ek harcama gerektirmeyen bir yapıya sahiptir. Ağaç giydirme uygulamasında kullanılan materyallerin büyük kısmı tek seferlik olup, tabelalar sürekli basılı materyal ihtiyacı doğurmamaktadır. Bu durum, proje başladıktan sonra devamlı bir bütçe gereksinimini ortadan kaldırmakta ve projenin uzun süre uygulanabilir olmasını sağlamaktadır.

Akademik sürdürülebilirlik açısından proje, özellikle biyoloji ve çevre temelli bölümler için eğitici bir kaynak niteliği taşımaktadır. Bu sayede proje, yalnızca bilgilendirici bir uygulama olmakla kalmayıp, ilerleyen dönemlerde öğrenci projeleri, ders içi uygulamalar ve çevre bilinci çalışmalarına entegre edilebilecek bir altyapı sunmaktadır.

Çevresel sürdürülebilirlik, projenin temel ilkelerinden biridir. Ağaçlara zarar vermeyecek, geçirgen ve sökülebilir materyallerin tercih edilmesi sayesinde uygulamanın doğal yapıya olumsuz bir etkisi bulunmamaktadır. Projenin doğrudan doğa ile etkileşim içinde olması, katılımcıların ağaçları yalnızca fiziksel bir unsur olarak değil, ekosistemin canlı bir parçası olarak algılamalarına katkı sağlamaktadır.

Toplumsal sürdürülebilirlik bakımından proje, kampüs kullanıcılarının aktif katılımını teşvik etmektedir.

12. PROJENİN İŞ PLANI:

1. Akdeniz Üniversitesi Kampüsü sınırları içinde giydirilecek ağaç türlerini ve lokasyonlarını belirlemek (en fazla 3 farklı türe ait 3 birey).
2. Ağaç giydirme için materyallerin hazırlanması ve ağacın gövdesine monte edilmesi.
3. Tabelalar için metinlerin hazırlanması ve ağaçlara monte edilmesi

Proje aşamasına ilişkin bazı fotoğraflar

